

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie / 7

I. *Virago* i książę

1. Uczucia *virago* / 15
2. Dodatek hiszpański / 29
3. „Miłość” księcia / 32

II. Dworzanin i kurtyzana

1. Oniryczna i wytworna miłości obrona / 39
2. Pazerna kurtyzana i jej podstępni klienci / 46

III. Spocone ręce

1. Płasawice, zimnice i drgawki / 61
2. Kobieta „barwy ślicznej” / 68

IV. Dwie królowe i dwie panie ludowe

1. Małgorzata z Nawarry / 75
2. Królowa Margot / 80
3. Maria i Luiza / 85

V. Czy umysł ma płęć?

1. Spór o kobietę i mężczyznę / 93
2. Mężczyźni na kolanach w salonach / 106

VI. Codziennosc emocjonalna

1. Uczucia po włosku / 113
2. Krajobrazy uczuć galijsko-germańskich / 119

3. „Życie wewnętrzne” według Samuela Pepysa / 128
4. „Życie wewnętrzne” według Jana Chryzostoma Paska / 138
5. „Życie wewnętrzne” według Restifa de la Bretonne / 149

VII. Wyobrażenia

1. Iluzje miłości i reakcje / 153
2. Niedojrzałe dzieci i zwariowani dorośli / 159
3. Psychologizujące zawilości uczuć / 169

VIII. Klasztory pełne różnej miłości

1. *Maritar à monacar?* / 179
2. Rozkosze chłostania / 188

IX. Uczucia zreformowane

1. Walka Lutra z diabłem / 197
2. Kalwin, czyli „słodycz surowości” / 208

X. Coraz więcej żądz, coraz mniej miłości

1. Wstęp do triumfu żądz / 221
2. Ludwik XIV, czyli egocentryzm zamaskowany / 227
3. Królewskie „plejzury” i cierpienia / 236

XI. Żądze po szlachecku

1. Kobieta podglądana przez opata / 243
2. Michel de Montaigne próbuje / 253
3. Stare dobre małżeństwa: przypadki szczególne / 259

XII. Maski uczuć

1. Dlaczego etykieta? / 269
2. Hiszpańscy więźniowie ceremonii / 273
3. Ludwik XIV patrzy w prawo, patrzy w lewo / 279
4. Zderzenie naturalności polskiej z habsburską wyniosłością / 283
5. Carski posoch / 289
6. Odreagowanie / 296

XIII. Libertynizm, czyli „zwyczaj zdawania się na instynkt”

1. Jak rozumnie folgować żądzy? / 307
2. „Życie zgodne z naturą” / 317
3. Libertynizm teatralny / 329
4. Libertynizm romantyczny / 333
5. Dodatek mieszczański / 342

XIV. Polska miłosna

1. Władcza Włoszka i wąż królowe / 347
2. Miłość francuska w Polsce / 356

XV. Państwa miłości

1. Utopia / 365
2. Miasto Słońca / 368
3. *Nowa Atlantyda* i inne światy / 370

XVI. Uczucia a rozum

1. Kartezjusz i „potwór Myśli” / 377
2. Thomas Hobbes i *bellum omnium contra omnes* / 382
3. Reakcje na prymat rozumu: Pascal i Locke / 385
4. Wolter, czyli pułapka względności / 387
5. Kto zepsuł „dobrego dzikiego człowieka”? / 390
6. „Prawdziwy filozof”, czyli David Hume / 393

XVII. Nowożytna władza kobiet

1. Matka królów / 399
2. *I will never get married* / 404
3. Caryca — polska szlachcianka / 408
4. Łzy cesarzowej nad losem Polski / 412
5. Wiek caryc / 415

XVIII. Biegun potworności

1. Gilles de Rais / 425
2. Elżbieta Batory / 429
3. Markiz de Sade / 434

XIX. Miłość w czasach zarazy

1. Rewolucja kobiet i mężczyzn / 445

2. Skąd te okrutne afekty? / 455

Podsumowanie / 459

Przypisy / 461

Wybrana bibliografia / 488

Indeks osobowy / 501